

ZMIANY UMÓW O ZAMÓWIENIA PUBLICZNE NA ROBOTY BUDOWLANE

Hanna Drynkorn

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE 2021

ZMIANY UMÓW O ZAMÓWIENIA PUBLICZNE NA ROBOTY BUDOWLANE

Hanna Drynkorn

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 listopada 2020 r.
z uwzględnieniem zmian wchodzących w życie od 1 stycznia 2021 r.

Recenzent
Prof. dr hab. Lidia Zacharko

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne
Agnieszka Witczak

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegając przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8223-171-7

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	13
Uwagi wprowadzające – specyfika zamówień na roboty budowlane	17
Rozdział I	
Zakres zamówień na roboty budowlane	27
1. Uregulowania dotyczące zamówień na roboty budowlane w prawie unijnym	27
1.1. Historyczny rozwój regulacji	27
1.2. Kwestie terminologiczne istotne dla określenia zakresu zamówień na roboty budowlane.....	31
2. Uregulowania dotyczące zamówień na roboty budowlane w prawie i orzecznictwie polskim	32
2.1. Historyczny rozwój regulacji	32
2.2. Kwestie terminologiczne istotne dla określenia zakresu zamówień na roboty budowlane.....	37
3. Relacja między przepisami Prawa zamówień publicznych a przepisami Kodeksu cywilnego.....	41
4. Relacja między przepisami Prawa zamówień publicznych a przepisami Prawa budowlanego	50
5. Koncesja na roboty budowlane.....	52
6. Zakres zastosowania przepisów o zamówieniach na roboty budowlane.....	59

6.1. Kwalifikacja zamówień mieszanych jako zamówień na roboty budowlane.....	59
6.2. Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych	66
6.3. Wykonanie obiektu zgodnie ze wymaganiami zamawiającego	68

Rozdział II

Kształtowanie opisu przedmiotu zamówienia na roboty

budowlane	79
1. Uwagi ogólne.....	79
2. Zasady ogólne dotyczące opisywania przedmiotu zamówienia na roboty budowlane	85
3. Szczególny sposób opisywania przedmiotu zamówienia na roboty budowlane.....	89
3.1. Opisywanie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane polegającego na wykonaniu robót budowlanych	94
3.1.1. Projekt budowlany	96
3.1.2. Projekt wykonawczy.....	98
3.1.3. Przedmiar robót.....	102
3.1.4. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia	106
3.1.5. Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych	107
3.2. Opisywanie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane polegające na zaprojektowaniu i wykonaniu robót budowlanych.....	108
3.3. Opisywanie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane w sytuacji określenia wynagrodzenia ryczałtowego.....	123
4. Uprawnienia wykonawców w odniesieniu do kształtowania treści opisu przedmiotu zamówienia	131
4.1. Wniosek o wyjaśnienie	131
4.2. Sprawdzenie dokumentacji projektowej	141

Rozdział III**Klauzule zmiany umowy – zakres dopuszczalnych zmian**

umowy	149
1. Uwagi ogólne oraz kwestie terminologiczne.....	149
2. Rodzaje klauzul adaptacyjnych.....	166
2.1. Klauzule renegecyjne.....	170
2.2. Klauzule automatycznego dostosowania.....	173
3. Klauzule adaptacyjne <i>sensu stricto</i>	181
3.1. Klauzule zakładające podjęcie decyzji przez strony.....	181
3.2. Klauzule zakładające powierzenie podjęcia decyzji przez podmiot trzeci (inżyniera, komisję rozjemczą).....	184

Rozdział IV**Zmiany umów na podstawie przesłanek ustawowych**..... 195

1. Pojęcie zmiany umowy w prawie cywilnym i w prawie zamówień publicznych – uwagi ogólne.....	195
2. Granice dopuszczalności zmian umów o zamówienia a rozwiązanie umowy.....	198
3. Ustawowe przesłanki zmiany umowy – ewolucja regulacji krajowej i unijnej.....	204
4. Katalog zmian dopuszczalnych a ogólny zakaz dokonywania zmian istotnych.....	215
4.1. Uwagi ogólne.....	215
4.2. Zmiana ogólnego charakteru umowy.....	220
5. Zakres dopuszczalnych istotnych zmian umów.....	227
5.1. Zmiany nieistotne ze względu na wartość (zmiany bagatelne).....	227
5.2. Zmiana poprzez zlecenie prac dodatkowych.....	229
5.3. Zmiana w związku z wystąpieniem nieprzewidzianych okoliczności.....	235
6. Charakterystyka zmian istotnych.....	253
7. Zastosowanie ustawowych klauzul adaptacyjnych w odniesieniu do umów w sprawie zamówień publicznych.....	262
7.1. Uwagi wprowadzające.....	262

7.2. Wzajemny stosunek pomiędzy przepisami – podobieństwa, różnice, przesłanki zastosowania.....	268
7.3. Przesłanki stosowania ustawowych klauzul adaptacyjnych	269
7.4. Waloryzacja wynagrodzenia na podstawie art. 358 ¹ § 3 k.c.	274
8. Podsumowanie.....	275
Zakończenie	277
Orzecznictwo	283
Literatura	291

WSTĘP

Niniejsza książka ukazała się w przededniu wejścia w życie nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych, tj. ustawy z 11.09.2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. poz. 2019), obowiązującej od 1.01.2021 r.

Praktycy prawa zamówień publicznych już od dłuższego czasu zgłaszali brak przejrzystości dotychczas obowiązującej ustawy – Prawo zamówień publicznych z 29.01.2004 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843), wynikający między innymi z licznych nowelizacji ustawy. Niektóre z nich uchwalano doraźnie, w celu rozwiązania bieżących problemów ujawniających się przy prowadzonych postępowaniach, a niektóre wynikały z konieczności implementacji dyrektyw unijnych. Nowa ustawa z pewnością jest krokiem w kierunku zwiększenia czytelności przepisów regulujących udzielanie i realizację zamówień publicznych. Jednocześnie jednak już w okresie *vacatio legis*, który był wyjątkowo długi, zauważono liczne wątpliwości, jakie budzą nowe przepisy.

Do modyfikacji umów o zamówienia zawartych do dnia wejścia w życie nowego Prawa zamówień publicznych oraz zawartych w wyniku postępowań wszczętych przed tą datą, zgodnie z przepisami przejściowymi dotyczącymi nowej ustawy, zastosowanie będą mieć przepisy dotychczasowe. Nowe regulacje będą natomiast odnosić się do umów zawartych w wyniku postępowań wszczętych po 31.12.2020 r. W związku z tym jeszcze przez kilka lat będziemy mieli do czynienia ze stosowaniem obu reżimów prawnych.

Jako podstawę rozważań w niniejszej publikacji przyjęto nowe przepisy, jednocześnie jednak każdorazowo przywoływana jest podstawa prawna

z ustawy, której przepisy zostaną uchylone z końcem grudnia 2020 r. Ten ostatni reżim będzie bowiem odpowiedni dla umów zawartych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy. Różnice w treści dotychczasowej i nowej ustawy zostały omówione w odpowiednich fragmentach książki – odrębnie w odniesieniu do każdego z poruszanych zagadnień.

Kluczowe jest natomiast to, że – jak wskazano w uzasadnieniu projektu nowej ustawy – przepisy określające zasady dokonywania zmian umów zostały jedynie „przerehabilitowane, aby w jaśniejszy sposób oddać zakres dopuszczalnych zmian umowy określonych w prawie unijnym, i nie zawierają merytorycznych zmian w stosunku do obowiązujących rozwiązań”. W konsekwencji wypracowany dorobek orzecznictwa oraz doktryny zasadniczo pozostaje nadal aktualny.

Dla Czytelnika istotne może być także to, że z zakresu rozważań niniejszej książki wyłączone zostały zagadnienia związane z dopuszczalnością zmian podmiotowych w trakcie realizacji umowy, tj. wyjątków od zasady niezmienności wykonawcy zamówienia wyłonionego w przeprowadzonej procedurze. W mojej opinii można to bowiem potraktować jako odrębny temat. Celem niniejszej publikacji jest omówienie zmian przedmiotowych, ponieważ to właśnie w odniesieniu do nich szczególnie istotne jest uwzględnienie specyfiki robót budowlanych. Przy zmianach podmiotowych nie gra roli szczególny sposób zamawiania i realizacji robót budowlanych i nie jest konieczne omówienie cech specyficznych robót budowlanych. Ustawowe reguły zmian podmiotowych będą zatem znajdowały uniwersalne zastosowanie w taki sam sposób do wszystkich rodzajów zamówień – dostaw, usług oraz robót budowlanych.

Jeśli chodzi o zakres tematyczny publikacji, to zdecydowałam się objąć jej treścią nie tylko analizę samych przepisów regulujących zasady przedmiotowych zmian umów, tj. art. 454 oraz art. 455 p.z.p., wraz z ich uwarunkowaniami historycznoprawnymi, ale także szersze spektrum zagadnień mających znaczenie przy rozważaniu modyfikacji umowy.

W rozdziale I prezentuję pojęcie zamówienia publicznego jako umowy oraz pojęcie robót budowlanych jako przedmiotu tej umowy na tle uregulowań nie tylko prawa zamówień publicznych, ale także prawa

cywilnego (prawa zobowiązań) oraz prawa budowlanego. Ukazałam procesy kształtowania się obecnej regulacji, które pozwolą zrozumieć wzajemne relacje pomiędzy kilkoma ustawami, które należy brać pod uwagę planując i realizując zamówienie.

W rozdziale II omówiłam zasady opisywania przedmiotu zamówienia na roboty budowlane. Są one specyficzne właśnie dla tego rodzaju zamówień, a ustawodawca szczegółowo określa zawartość dokumentacji przetargowej, poprzez odwołanie się do dokumentacji sporządzanej na gruncie prawa budowlanego. Omówienie tego aspektu uznałam za wskazane z uwagi na to, że przy rozważaniu możliwości zmiany umowy w każdym przypadku konieczne jest odwołanie się do dokumentacji przetargowej i zrekonstruowanie na jej podstawie woli stron w zakresie świadczeń, do jakich wykonania strony się zobowiązały. Opis przedmiotu zamówienia jako określający zakres umowy o zamówienie publiczne stanowi bowiem podstawę wyceny ofert przez wykonawców, a w razie odstępstw od założeń zawartych w opisie przedmiotu zamówienia, w trakcie realizacji zamówienia, jest on również punktem odniesienia dla oceny zmiany zamówienia lub oceny roszczeń wykonawców odnośnie do ewentualnej dodatkowej zapłaty lub przedłużenia czasu na ukończenie. W kontekście kształtowania warunków zamówienia istotna jest też, omówiona w tym samym rozdziale, możliwość wpływu oferentów oraz potencjalnych wykonawców na treść warunków udziału w postępowaniu oraz ich rola w kształtowaniu dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Rozdziały III i IV są już w całości poświęcone tytułowemu zagadnieniu.

Rozdział III książki traktuje o postanowieniach przewidujących zmianę umowy. Zgodnie z przyjętą koncepcją modyfikacje dokonywane na podstawie tego typu klauzul umownych potraktowano odrębnie od pozostałych przesłanek zmian umowy. Powodem takiego ujęcia jest fakt, że zmiana na podstawie klauzuli umownej wymaga przewidzenia takiej możliwości już na etapie kształtowania warunków zamówienia. Sposób sformułowania tego typu klauzul determinuje możliwość oraz zakres zmiany umowy. Muszą one być tworzone w sposób przemyślany, adekwatny do danego rodzaju zamówienia i jego przedmiotu.

Inaczej jest z pozostałymi przesłankami zmiany, omówionymi w rozdziale IV. Są one jednakowe dla wszystkich zamówień i niezależne od treści dokumentacji danego postępowania, ponieważ zostały na stałe wprowadzone do regulacji ustawowej. Dokonanie zmiany na podstawie jednej z nich nie będzie zatem wymagało uprzedniego podjęcia jakiegokolwiek czynności przez zamawiającego.

Zakres dopuszczalnych zmian umów o zamówienia rodzi wiele interesujących zagadnień zarówno w teorii, jak i w praktyce, w szczególności z uwagi na konieczność pogodzenia gospodarczych interesów strony wykonawczej z interesem publicznym oraz zachowaniem dyscypliny wydatkowania środków publicznych.

Hanna Drynkorn

Wrocław, 25.10.2020 r.

UWAGI WPROWADZAJĄCE – SPECYFIKA ZAMÓWIEŃ NA ROBOTY BUDOWLANE

Zasady zmian umów są jednolite dla wszystkich umów w sprawie zamówień publicznych niezależnie od tego, czy ich przedmiotem są usługi, dostawy, czy roboty budowlane¹. Cele ograniczeń przedmiotowych zmian umów są tożsame z celami realizowanymi przez całą regulację Prawa zamówień publicznych. Na straży realizacji celów systemu zamówień publicznych stoją ustawowe zasady, uregulowane w art. 16–20 p.z.p. Natomiast będące przedmiotem rozważań w niniejszej książce ograniczenia modyfikacji umów, podobnie jak wszystkie pozostałe regulacje systemu prawa zamówień publicznych, mają za zadanie zapewnienie przestrzegania podstawowych zasad prawa zamówień publicznych, jakimi są zasada równego traktowania, ochrony konkurencji, prowadzących do zapobiegania zjawiskom korupcyjnym². Wymienione naczelne zasady prawa zamówień publicznych nie tylko mają zastosowanie do modyfikacji umów w kwestiach interpretacyjnych, ale przede wszystkim miały decydujący wpływ na ukształtowanie obecnie obowiązujących normatywnych ograniczeń dokonywania takich zmian. Powyższe znajduje potwierdzenie w tym, że do momentu wejścia w życie dyrek-

---

¹ Art. 454 oraz 455 p.z.p. nie odnoszą się do konkretnego rodzaju umowy w sprawie zamówienia publicznego, określając ogólne zasady i warunki zmian postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy.

² J. Jerzykowski [w:] J. Jerzykowski, W. Dzierżanowski, M. Stachowiak, *Prawo zamówień publicznych*, LEX, s. 621; M. Podrecka, *O prawidłowej wykładni art. 7 ust. 3 Prawa zamówień publicznych*, MoP 2010/11, s. 646.

tyw z 2014 r. zagadnienie zmian umów nie było w ogóle uregulowane w prawie unijnym, jednocześnie jednak stało się przedmiotem bogatego dorobku orzeczniczego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Orzeczenia TSUE zapadały natomiast z powołaniem się na zasady, co uzasadnia ich znaczenie dla sposobu stosowania prawa unijnego, w sytuacji braku szczegółowych uregulowań w danym obszarze. Obecnie zasady te znalazły konkretyzację w aspekcie realizacji zamówień publicznych w postaci rozległej regulacji art. 72 dyrektywy 2014/24/UE oraz odpowiadających mu art. 454 oraz 455 p.z.p. Wskazuje się, że zastosowanie przez prawodawcę unijnego do uregulowań dotyczących dokonywania zmian umów modelu harmonizacji całkowitej (zpełnej), czyli pozostawiającej państwom członkowskim bardzo ograniczony zakres swobody implementacyjnej³, świadczy o doniosłości zagadnienia modyfikacji umów o zamówienia publiczne dla przestrzegania fundamentalnych zasad prawa zamówień publicznych⁴.

Natomiast bogaty dorobek orzecznictwa TSUE⁵, które szczególnie w przypadku zagadnienia zmian umów o zamówienie publiczne ma charakter wyraźnie prawotwórczy, pozwala na stwierdzenie, że wypracowano wiele wskazówek co do zakresu dopuszczalnych zmian w umowie o zamówienie publiczne. Wyroki dotyczące zmian umów nie są może bardzo liczne, ale rozległe rozważania Trybunału mają istotne znaczenie dla postrzegania granic dopuszczalności zmian umów o zamówienia publiczne. Analiza orzecznictwa, już nie tylko unijnego, wskazuje jednak na to, że uwzględnienie specyfiki realizacji umów o roboty budowlane jest szczególnie ważne przy wyznaczaniu zakresu dopuszczalnych zmian w tego typu umowie o zamówienie publiczne.

---

³ Zob. B. Kurcz, *Dyrektywy Wspólnoty Europejskiej i ich implementacja do prawa krajowego*, Kraków 2004, s. 86.

⁴ K. Horubski, *Administracyjnoprawne instrumenty realizacji zamówienia publicznego*, Warszawa 2016, s. 253.

⁵ Należą do nich: wyrok TSUE z 29.04.2004 r., C-496/99 P, Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko CAS Succhi di Frutta SpA., ECLI:EU:C:2004:236; wyrok TSUE z 19.06.2008 r., C-454/06, Preettext Nachrichtenagentur GmbH przeciwko Republice Austrii, ECLI:EU:C:2008:351; wyrok TSUE z 13.04.2010 r., C-91/08, Wall AG przeciwko Stadt Frankfurt am Main, Frankfurter Entsorgungs- und Service (FES) GmbH, ECLI:EU:C:2010:182.

Szczególny charakter umów o roboty budowlane przejawia się w wielu aspektach, zarówno w sferze wymogów prawa związanych z udzielaniem zamówienia, którego przedmiot mają stanowić, jak i w zakresie okoliczności związanych z ich realizacją, tj. realnych warunków wykonywania prac budowlanych.

Do pierwszej grupy specyficznych cech zamówień publicznych na roboty budowlane (dotyczących uwarunkowań prawnych) należy zaliczyć m.in.: wyższy próg kwotowy, od którego zależy obowiązek publikacji ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, odrębne od innych rodzajów zamówień zasady sporządzania opisu przedmiotu zamówienia i ustalania wartości zamówienia, wprowadzenie dłuższych terminów ważności (6 miesięcy) dokonanego ustalenia wartości zamówienia na roboty budowlane w porównaniu z pozostałymi rodzajami zamówień.

Jeśli chodzi o publikację ogłoszeń w odpowiednim publikatorze, to zgodnie z art. 86 (publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej) oraz z art. 267 (publikacja w Biuletynie Zamówień Publicznych) jest ona obowiązkiem zamawiającego, a zaniechanie jego dotrzymania stanowi przesłankę unieważnienia umowy zawartej w wyniku rozstrzygnięcia postępowania (art. 457 ust. 1 pkt 1 p.z.p.). Obowiązek publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych lub Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej został uzależniony od wartości zamówienia. W przypadku zamówień na roboty budowlane obowiązek publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej występuje po przekroczeniu progu szacowanej wartości zamówienia o równowartości 5.350.000,00 euro⁶ (niezależnie od kategorii zamawiającego). Wartość ta, określona pierwotnie w dyrektywach unijnych, jest zmieniana w trakcie obowiązywania dyrektyw rozporządzeniami delegowanymi Komisji UE. Obecnie obowiązujące rozporządzenia delegowane Komisji (odrębnie w odniesieniu do dyrektyw: klasycznej

---

⁶ W Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej C 370 z 31.10.2019 r. ukazał się ponadto komunikat Komisji Europejskiej nr 2019/C 370/01 określający równowartość progów w walutach krajowych innych niż euro. Określa on wiążący przelicznik na euro walut krajowych innych niż euro. Przelicznik euro na złotówki od 1.01.2020 r. wynosi 4,2693 zł.

– nr 2019/1828, sektorowej – nr 2019/1829 i koncesyjnej – nr 2019/1830) zostały opublikowane 31.10.2019 r. i obowiązują w latach 2020–2021 (Dz.Urz. UE L 279). Odmienne niż w dotychczasowym stanie prawnym, ustawa – Prawo zamówień publicznych z 2019 r. w art. 3 w celu ustalenia wysokości progów unijnych odsyła bezpośrednio do aktów unijnych. Od 2020 r. nie będą już zatem wydawane odrębne ministerialne akty wykonawcze w tej kwestii.

Również zasady sporządzania opisu przedmiotu zamówienia na roboty budowlane diametralnie różnią się od zasad opisywania przedmiotu zamówienia na usługi czy dostawy. Zasady te zostały uregulowane w odrębnej jednostce redakcyjnej – w art. 103 p.z.p., należy jednak podkreślić, że opis przedmiotu zamówienia na roboty budowlane sporządza się jednocześnie zgodnie z ogólnymi regułami opisywania przedmiotu zamówienia uregulowanymi w art. 99 i 101 p.z.p., które stanowią urzeczywistnienie naczelných zasad prawa zamówień publicznych, takich jak zasada równego traktowania oraz zachowania uczciwej konkurencji; zagadnieniu opisywania przedmiotu zamówienia na roboty budowlane został poświęcony rozdział II książki. Kwestia sporządzania opisu przedmiotu zamówienia jest szczególnie istotna w odniesieniu do dopuszczalnych zmian zakresu świadczenia wykonawcy zamówienia publicznego.

Do specyficznych cech umów o roboty budowlane, odróżniających je od pozostałych zamówień, należy także zaliczyć wymogi, jakie ustawodawca stawia co do ich treści. Dotyczą one głównie konieczności zawierania w umowach o roboty budowlane postanowień dotyczących: obowiązku przedkładania zamawiającemu projektu umowy o podwykonawstwo, wskazania terminu na zgłoszenie przez zamawiającego zastrzeżeń do projektu takiej umowy, obowiązku przedkładania zamawiającemu kopii zawartych umów, zasad zapłaty wynagrodzenia wykonawcy, uwarunkowanej dokonaniem zapłaty na rzecz podwykonawców, zasad zawierania umów z dalszymi podwykonawcami oraz wysokości kar umownych za niedochowanie niektórych z wymienionych wyżej obowiązków przez wykonawcę⁷.

---

⁷ Szczegółowe wytyczne co do takich postanowień zostały zawarte w art. 437 p.z.p.

Publikacja zawiera analizę podstaw prawnych mających zastosowanie do umów o zamówienia publiczne na tle konkretnych problemów występujących przy realizacji inwestycji budowlanych. Przedstawiono w niej m.in.:

- zasady zmian umów wprowadzone nową ustawą – Prawo zamówień publicznych z 11.09.2019 r., które będą stosowane do umów zawieranych w wyniku postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych po 31.12.2020 r., wraz z porównaniem ich do regulacji dotychczasowej;
- omówienie poszczególnych ustawowych przesłanek zmiany umowy;
- klasyfikację klauzul zmiany umowy wraz z przypisaniem im określonych skutków prawnych;
- orzecznictwo polskie i europejskie w kwestii zmian umów;
- specyficzne zasady kształtowania opisu przedmiotu zamówienia na roboty budowlane.

Książka jest przeznaczona dla prawników praktyków, pracowników administracji zajmujących się przygotowaniem i realizowaniem postępowań o zamówienia publiczne, a także dla przedsiębiorców z branży budowlanej – wykonawców obiektów publicznych, dróg, infrastruktury kolejowej. Będzie cennym źródłem wiedzy dla przedstawicieli nauki oraz studentów prawa i administracji.

Hanna Drynkorn – doktor nauk prawnych; radca prawny w zespole zamówień publicznych i infrastruktury kancelarii Wardyński i Wspólnicy; członek Stowarzyszenia Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców (SIDIR), członek Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu; doradza w procesie inwestycyjnym zarówno na etapie ofertowania, negocjowania warunków umowy, jak i w trakcie realizacji, w szczególności w ramach projektów infrastrukturalnych opartych na warunkach kontraktowych FIDIC oraz współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej; wykładowca na studiach podyplomowych z prawa zamówień publicznych na Uniwersytecie Wrocławskim; autorka wielu publikacji praktycznych oraz naukowych.

9 788382 231717 W01P01

ISBN 978-83-8223-171-7

9 788382 231717

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL